

Miljøkonsekvensrapport og ansøgning efter § 16a IE-husdyrbrug

Matrikel 632, Hoptrup, 6100 Haderslev

Indsendt til Haderslev Kommune 18. februar 2026

Udarbejdet af miljørådgiver Birgitte Madsen

Datablad

Ansøger og ejer	BB I/S Nørbygårdvej 50, 6100 Haderslev Tlf.nr.: 20321092 Mail: jb@norbygaard.dk
Husdyrbrugets adresse	Pt. Nørbygårdvej 50, 6100 Haderslev Der vil ske en udstykning, så de nye stalde placeres på ny selvstændig ejendom
CVR-nummer	39416638
CHR-nummer	
Kommune	Haderslev
Ejendomsnummer BFE	9833518
Matrikelnummer	632 - Marstrup, Hoptrup
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Folevej 20, 6510 Gram – æg Nørskovgårdvej 5, Haderslev – kyllinger Nørskovgårdvej 18, Haderslev – kyllinger Nørbygårdvej 40, Haderslev – grise P. Hansens Vej 5, Vojens – grise Erlevvej 184, Haderslev – grise Nørbygårdvej 50, Haderslev – grise
Biaktiviteter	Ingen
Produktionsmæssigt sammenhæng	Nej
IT-skema	252603
Rådgiver	Velas I/S, Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg CVR nr. 3089052 Miljørådgiver Birgitte Madsen bima@velas.dk , 5080 1502
Ansøgning indsendt	18. februar 2026

Forord/Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver de miljømæssige konsekvenser af det ansøgte projekt ved Marstrup, 6100 Haderslev.

Der er tale om en bygningsløs landbrugsejendom uden beboelse, og uden en eksisterende tilladelse til husdyrproduktion. Ansøger ønsker at opføre to stalde til produktion af frilandsæg, samt servicebygning til ægpakkeri mm.

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte medfører. Rapporten danner en del af grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Miljøkonsekvensrapporten tager udgangspunkt i Miljøstyrelsens skabelon fra 2018, dog med ændringer i opbygningen af de enkelte afsnit.

Indhold

Datablad	1
Forord/Indledning	2
Indhold.....	3
1. Ikke-teknisk resume.....	5
1.1 Ansøgt drift, nudrift og 8-årsdrift	5
1.2 Konsekvenser for omboende, natur og miljø	5
1.3 Hvad ansøger vil gøre for at imødegå påvirkninger af omgivelserne.....	6
1.4 Ophør.....	6
1.5 Samlet vurdering	6
2. Husdyrbruget og det ansøgte	7
2.1 Indretning og drift af anlægget	7
2.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde	9
2.2.1 Erhvervsmæssig nødvendighed	10
2.2.3 Væsentlige miljøpåvirkninger i anlægsfasen	11
2.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug	11
2.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed.....	11
2.4.1 Generelle afstandskrav	11
2.4.2 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og bilag IV arter.....	14
2.5 Ammoniakemission	15
2.5.1 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur.....	16
2.5.2 Begrænsning af ammoniakemission.....	18
2.6 Lugtemission og lugtgener for omboende	19
2.7 Øvrige emissioner og gener.....	20
2.7.1 Støj.....	20
2.7.2 Støv	20
2.7.3 Lys	21
2.7.4 Skadedyr	21
2.7.5 Transporter	21
2.7.6 Rystelser	22
2.8 Reststoffer, affald og naturressourcer	22
2.8.1 Døde dyr	22
2.8.2 Affald	23
2.8.3 Olie og kemikalier	24

2.8.4 Energiforbrug (brugen af naturressourcer)	24
2.8.5 Vandforbrug	24
2.8.6 Restvand/spildevand	25
2.8.7 Påvirkning af jordarealer og jordbund	26
2.9 BAT – Ammoniakemission	26
2.10 Grænseoverskridende virkninger	27
2.11 Andet om befolkningen og menneskers sundhed	27
2.12 Driftsforstyrrelser og uheld	27
2.13 Management og egenkontrol	28
2.14 Alternative løsninger	29
2.15 Oplysninger om konsulenten	29
3. Oplysninger om IE-husdyrbruget	29
3.1 Ophør af IE-husdyrbruget	29
3.2 BAT: råvarer, energi, vand og management	30
3.2.1 BAT – energi	30
3.2.2 BAT – vand	30
3.2.3 BAT – management	30
4. Konklusion	30
Bilag	31
Bilag 1 – OML-lugtberegning	31

1. Ikke-teknisk resume

1.1 Ansøgt drift, nudrift og 8-årsdrift

Ved ansøgning om miljøgodkendelse sammenholdes det ansøgte projekt med den nuværende produktion, samt den produktion, der var på ejendommen for 8 år siden.

Der har ikke været bygninger eller husdyrproduktion på ejendommen inden for de seneste 8 år.

BB I/S ønsker at bygge to stalde til produktion af frilandsæg samt en servicebygning med ægpakkeri. Hver stald måler ca. 26x110 m, og bliver ca. 8 m høj. Staldene kan tilsammen rumme ca. 60.000 høner. Servicebygningen måler ca. 60x15 m, og bliver ca. 8 m høj.

For at overholde reglerne for frilandsæg anlægges hønsegårde med beplantning rundt om staldene. Desuden etableres interne transportveje, fodersiloer, samletank til vaskevand, og septiktank til sanitært vand.

Al husdyrgødningen afsættes til biogasanlæg.

1.2 Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Lugt

Der er foretaget lugtberegninger til nærmeste enkeltbolig, nærmeste samlet bebyggelse og nærmeste byzone/sommerhusområde. Beregningerne viser at det ansøgte projekt overholder lugtgenekriterierne til naboer og samlet bebyggelse. Anlægget ligger tæt på byzone, og der er gennemført en OML-lugtberegning for at sikre, at lugtgenekravene er overholdt til byzone. Afventer OML-beregning.

Påvirkning af natur

Den ansøgte produktion vil medføre en emission af ammoniak. Der er foretaget beregning af, hvor meget ammoniak der vil falde på omkringliggende naturpunkter.

Under afsnittet 2.5 *Ammoniakemission*, kan man se beregningerne fra ansøgningssystemet og belastningen på de udpegede naturpunkter. Belastningen overstiger ikke de lovmæssige afskæringskriterier.

Området mellem Marstrup og ansøgt placering indeholder en skov udpeget som kategori 3 natur, området påvirkes med ekstra ammoniak fra den nye produktion. Der er en merbelastning med 1,1 kg N/ha. Det er vurderet at skoven ikke indeholder ammoniakfølsomme arter, og at projektet ikke vil medføre tilstandsændringer.

Landskab

Der er tale om et kulturlandskab med udpræget landbrugsproduktion. Marken, som de nye stalde placeres på, er relativt flad. Da de nye stalde skal anvendes til frilandsæg, er der behov for at etablere udearealer til hønerne rundt om staldene. På udearealet rundt om staldene etableres beplantning – herunder buske og træer for at tilgodese hønernes adfærd. Beplantningen vil sløre indblikket til staldene. For at få plads til

udearealerne ligger de nye stalde ikke i tilknytning til eksisterende bygninger, og de vil ligge med afstand til veje. Staldene opføres i mørke farver.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Begrebet "Bedst Tilgængelige Teknik" er indarbejdet i husdyrloven i form af et krav til ammoniakfordampningen fra anlægget. Overholdelse af kravet er et udtryk for, at husdyrbruget anvender de teknikker og teknologier, som vurderes at være realistiske i forhold til produktionens størrelse.

I de nye stalde etableres gødningsbånd, der fjerner gødningen fra staldene 3 gange ugentligt, hvilket reducerer ammoniakfordampningen med 36%.

Der er i ansøgningen beregnet et samlet BAT-krav på 6.510 kg NH₃-N/år. Den faktiske emission fra anlægget er 4.023 kg NH₃-N/år. Dermed er BAT-kravet overholdt.

Alternative løsninger

Det er vurderet at den valgte løsning – herunder placeringen af de nye kyllingehuse er den bedste løsning. Se afsnit 2.14 for yderligere beskrivelse.

1.3 Hvad ansøger vil gøre for at imødegå påvirkninger af omgivelserne

Ansøger vil opretholde en rengøringspraksis og ventilation, der sikrer, at lugtgener minimeres.

Ansøger vil imødekomme landskabelige påvirkninger ved at opføre de nye bygninger i mørke farver og etablere beplantning i form af buske og træer i foldene rundt om staldene.

Ammoniakfordampningen fra anlægget er vurderet i forhold til de omkringliggende naturområder og i forhold til BAT. Ansøger vil installere gødningsbånd, for at mindske ammoniakemissionen fra husdyrbruget.

1.4 Ophør

Den generelle praksis ved produktionsophør på et husdyrbrug er, at stalde, anlæg til opbevaring af foder og husdyrgødning, kemikalier og lignende bliver tømt og rengjort. Evt. nedbrydning af stalde og gyllebeholdere vil ske i henhold til gældende regler.

1.5 Samlet vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget holder sig indenfor grænserne af den eksisterende lovgivning, og at der tages bedst muligt hensyn til omgivelserne.

2. Husdyrbruget og det ansøgte

2.1 Indretning og drift af anlægget

På ejendommen er der i dag griseproduktion – dog på en anden matrikel. I forbindelse med det ansøgte projekt bliver den eksisterende ejendom og den nye ejendom delt op, så grise og høns er på to forskellige ejendomme.

Byggefeltet anvendes i dag til udbringning af husdyrgødning og produktion af afgrøder. Med det ansøgte projekt etableres to æglæggestalde med etagesystem, en servicebygning med ægpakkeri samt udearealer til hønerne i henhold til reglerne for produktion af frilandsæg.

Faktaboks

Hønerne flytter ind, når de er ca. 4 måneder gamle og de begynder at lægge æg få uger efter. Tidspunktet afhænger af flere faktorer, bl.a. genetik, ernæringstilstand, temperatur og lysstyrke. Hver høne lægger næsten et æg om dagen. Æggene samles sammen hver dag. Det sker automatisk på et transportbånd. Landmanden har et rum, hvor æggene pakkes på bakker og derefter opbevares i kølerum. Mindst 2 gange om ugen henter pakkeriets lastbil æggene.

Frilandsæg produceres af fritgående høner. De fritgående høner lever i flokke á 3.000 til 12.000 stk., men ofte er de opdelt i flokke på 6.000 høner. De har adgang til både stald og hønsegård. I stalden er der krav om, at der højst må være 9 høner pr. m². Derudover skal der være reder og siddepinde samt strøelse i mindst 1/3 af gulvarealet i form af enten strå, høvlspåner, sand eller tørv. Der er ikke krav om vinduer i stalden.

I hønsegården, som høner har adgang til om dagen, skal der være areal svarende til 4 m² jord pr. høne og jorden skal i en vis udstrækning være dækket af vegetation. De fritgående høner må ikke næbtrimmes.

Kilde: <https://www.danskfjerkræ.dk/forbruger/aeg/aegproduktion>

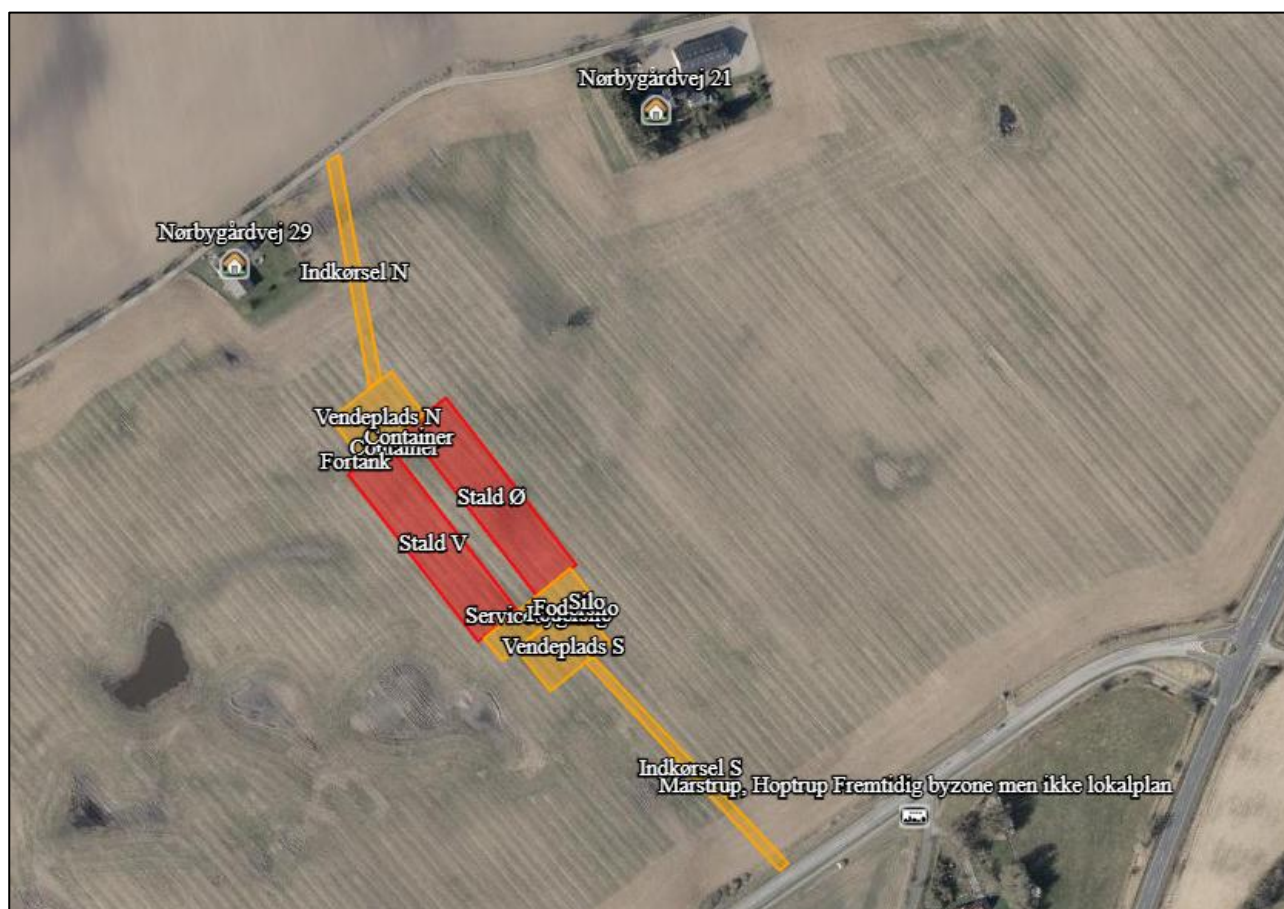
Figur 1 Etagesystem til ægproduktion

Oplysninger om produktionsareal, staldsystem og dyretype

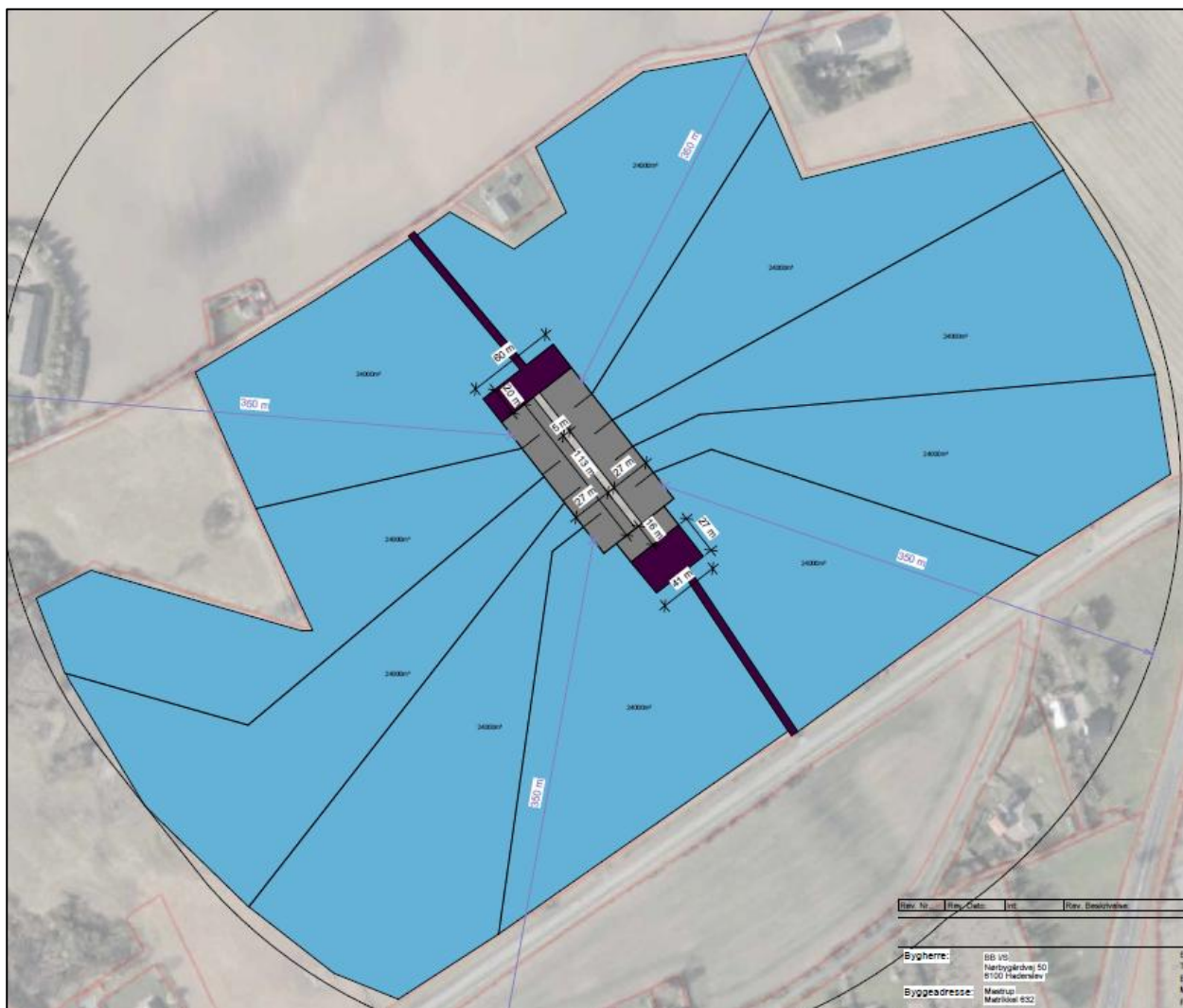
Ved miljøgodkendelse af husdyrbrug skal den ansøgte drift sammenholdes med nudriften og med driften for 8 år siden. I denne sammenhæng skal "drift" forstås som størrelse og type af produktionsarealer (PA). Størrelsen af produktionsarealerne er beregnet ud fra det ønskede antal dyr.

Stald	Dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Produktionsareal, m ²		
		8-årsdrift	Nudrift	Ansøgt 2025
Stald 1	Høner, konsumæg, Skrabe og friland, fleretagesystem med bånd	0	0	3.350
Stald 2	Høner, konsumæg, Skrabe og friland, fleretagesystem med bånd	0	0	3.350
Container		0	0	14 m2
Container		0	0	14 m2

Produktionsarealet udgøres af det areal som hønerne har adgang til i stalden (gulv + etager) og på verandaen.

Figur 2 Placering af bygninger

Figur 3 Anslået placering af folde rundt om staldene

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Ved hjælp af gødningsbånd tømmes staldene for møg 3 gange ugentligt. Møget opbevares i containere og køres til biogas 3 gange ugentligt. Den afgassede masse tages ikke retur.

2.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

I forbindelse med det ansøgte projekt opføres:

- 2 mørkegrå stalde på hver ca. 26x110 m, ca. 8 m høje rundbuehaller. De 26 m er inkl. ca. 9 m veranda, som placeres på ydersiden af hver af de to stalde
- Servicebygning med ægpakkeri 60x15, ca. 8 m høj, mørkegrå
- 2 grå fodersiloer á 40 tons, 10-12 m høje, samt en 140 tons silo placeres syd for staldene

- Ca. 40 m³ fortank placeres nordvest for staldene
- Udearealer til produktion af frilandsæg, cirka 60.000 høner x 4 m² = 240.000 m²
- Nye interne veje. En "ren vej" til foder og æg, og en "uren vej" til husdyrgødning

De nye stalde opføres cirka midt på matrikel 632 uden tilknytning til eksisterende bygninger. Dette er for at få plads til udearealer til hønerne rundt om staldene.

De nye stalde opføres i samme stil som disse stalde:

Figur 4 De nye stalde opføres som grå rundbuehaller svarende til staldene på dette foto

2.2.1 Erhvervsmæssig nødvendighed

Der ønskes etableret et erhvervsmæssigt dyrehold på en landbrugsejendom. Ansøger ønsker at producere frilandsæg, da der er en stigende efterspørgsel på æg. Der er ingen andre bygninger på ejendommen, som kan bruges til den ønskede produktion. Derfor søges der om tilladelse til at opføre nye stalde. De nye stalde vurderes ikke at have en størrelse, så der bliver tale om industrilignende byggeri. Bygningsmassen fylder ca. 0,5 ha, og MFKN har tidligere vurderet at 1,1 ha bygninger og et byggefelt på 2,4 ha ikke havde industrilignende karakter (21/13060).

Samlet set vurderes der derfor at være tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri.

2.2.3 Væsentlige miljøpåvirkninger i anlægsfasen

Anlægget etableres på en relativt flad matrikel. I forbindelse med anlægsarbejdet forventes der ikke at blive lavet terrænregulering på mere end 1 m.

I forbindelse med anlægsfasen vil der været øget trafik til og fra ejendommen pga. kørsel med byggematerialer. Der vil også være støj i forbindelse med anlægsfasen. Mange af elementerne kommer som færdigvarer, og skal ikke støbes på ejendommen, men der vil være aktivitet og støj i forbindelse med opsætning af staldene. Hvis arbejdet udføres når det er mørkt, vil der forekomme kørsel med lys.

Anlægsfasen forventes at begynde, når godkendelse og finansiering er på plads.

Anlægsfasen vurderes ikke at medføre gener i forhold til luftkvalitet eller lugt. Der kan forekomme vibrationer, som dog vil være midlertidige.

Vurdering

Samlet vurderes det, at anlægsfasen ikke vil medføre en væsentlig negativ miljøpåvirkning for de nærmeste naboer, på grund af det relativt afgrænsende tidsforløb.

Det vurderes at anlægsfasen ikke vil medføre en negativ miljøpåvirkning for nærmeste natur, da projektet foregår på dyrket mark, hvor der ikke skal ryddes beplantning.

2.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Matriklen hører pt. under ejendommen Nørbygårdvej 50, 6100 Haderslev. Matriklen med æglæggestaldene vil dog blive udmatrikuleret til en selvstændig ejendom.

Der er ikke andre husdyrbrug inden for 100 m af de nye husdyranlæg eller inden for 50% af lugtgeneafstanden. Dermed er de nye stalde ikke forureningsmæssigt forbundne med andre husdyranlæg i henhold til husdyrbruglovens §16c. Dermed vurderes der ikke at være forureningsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug. Denne ejendom skal derfor ikke godkendes sammen med andre husdyrbrug., jf. Husdyrlovens § 16c.

2.4 Husdyrbruget og det ansøgt beliggenhed

Husdyrbruget etableres i landzone øst for Marstrup.

2.4.1 Generelle afstandskrav

Afstandskrav i Husdyrbruglovens § 6, § 7 og § 8, skal vurderes i forhold til nye husdyr- og gødningsopbevaringsanlæg. Udvidelser eller ændringer af eksisterende anlæg, der medfører forøget forurening, skal også vurderes i forhold til afstandskravene.

Nedenstående tabel indeholder afstandskrav for Husdyrbruglovens § 6, § 7 og § 8:

Nærmeste ...	Afstandskrav	Afstand	Beskrivelse
§ 6			
Byzone og sommerhusområde (eksisterende og fremtidige)	50 m	> 200 m	Staldene vil ligge mere end 200 m fra byzone. Udeareal/hønsegårde vil ligge helt op ad hjørne af byzone mod vest og ca. 20 m fra byzone mod syd. Afstandskravet er 50 m. Der skal derfor søges om dispensation efter husdyrgødningsbek. §6 stk. 4. Det bemærkes, at der er mere end 100 m fra kanten af byzonen mod vest til nærmeste bebyggelse i byzonen. Ved byzonen mod syd, er der ca. 50 m fra kanten af byzonen til nærmeste beboelse, og der løber en vej imellem foldene og byzonen.
Områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller offentligt område med henblik på rekreative formål	50 m	> 200 m	
Nabobeboelse	50 m	Ca. 100 m	Stalde placeres ca. 100 m fra nabobeboelse. Folde etableres mindre end 50 m fra nabobeboelse. Afstandskrav på 50 m gælder kun for folde til grise, og altså ikke for folde til høns.
§ 7			
Kategori 1 natur	10 m	> 100 m	
Kategori 2 natur	10 m	> 100 m	
§ 8			
Vandforsyningsanlæg, ikke almen	25 m	> 25 m	
Vandforsyningsanlæg, almen	50 m	> 50 m	
Vandløb, sø eller dræn	15 m	> 100 m	Fra staldene
Offentlig vej og privat fælles vej	15 m	> 100 m	
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	> 25 m	
Beboelse på samme ejendom	15 m	550 m	Ændres evt. i tilfælde af udmatrikulering
Naboskel	30 m	> 30 m	Hønsestalde placeres mere end 30 m fra skel. Foldene vil ligge mindre end 30 m fra skel. Afstandskravet på 30 m gælder ikke for folde.

Nedenstående tabel angiver om anlægget ligger indenfor planforhold og udpegninger:

Planforhold/udpegning	Ja	Nej
Naturbeskyttelsesområder		X
Natura 2000 områder		X
Grønt Danmarkskort		X
Bevaringsværdige landskaber		X
Større sammenhængende landskaber		X
Geologiske bevaringsværdier		X
Økologiske forbindelseslinjer		x
Værdifulde kulturmiljøer		X
Kulturhistoriske bevaringsværdier		X
Fredede områder		X
Kystnærhedszonen	X	
Lavbundsarealer		X
Skovrejsningsområder		X
Skovbyggelinje		X
Sø- og åbeskyttelseslinje		X
Kirkebyggelinje		X
Fortidsmindelinje		X
Beskyttede sten- og jorddiger		X
Områder til store husdyrbrug		X
Særligt værdifulde landbrugsområder	X	
Følsomme indvindingsområder		X
Indvindingsoplande inden for OSD		X
Indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse		X
BNBO		X

Foldene ligger inden for afstandskravet på 50 m fra byzone mod vest og mod syd. Der søges om dispensation fra dette afstandskrav. For at udnytte pladsen til foldene bedst muligt, etableres foldene mindre end 50 m fra byzone. Det bemærkes, at der er mere end 100 m fra kanten af byzonen mod vest til nærmeste bygning i byzonen, og at vindretningen oftest vil være i retning væk fra byzonen. Det bemærkes at der er mere end 50 m fra kanten af byzonen mod syd til nærmeste bygning i byzonen. Herudover går der en vej imellem foldene og byzonen.

Bygningerne ligger inden for "Kystnærhedszonen". Der har været en forhåndsdialog med kommunen om dette forhold, og det er vurderet at projektet ikke er i konflikt med de nationale hensyn i kystnærhedszonen.

Bygningerne ligger inden for "Særligt værdifulde landbrugsarealer". I kommuneplanen står der: *"I områder, der er udpeget som særligt værdifulde landbrugsområder, skal landbrugets udviklingsplaner og investeringsinteresser vægtes højt.... I den forbindelse skal der skabes den nødvendige balance mellem investeringssikkerhed og udviklingsmuligheder for landbruget over for hensyn til natur, miljø og naboer samt byudvikling."*

Vurdering af afstandskrav og planforhold

Anlægget overholder alle afstandskrav, bort set fra at foldene ligger mindre end 50 m fra byzone. Der søges om dispensation for dette forhold.

Opførelsen af de nye stalde vurderes ikke at være i konflikt med planforhold og udpegninger.

2.4.2 Beliggenhed og bygningsændringer i forhold til landskab og bilag IV arter

Der opføres nye bygninger i forbindelse med det ansøgte projekt. I det følgende vurderes projektets mulige indvirken på landskab, kulturarv og bilag IV arter.

Landskab

Husdyrbruget ligger i et åbent landskab kendetegnet ved åbne marker, læhegn og spredt bebyggelse. I tabellen ovenfor er angivet, at projektet ikke ligger inden for bygge- og beskyttelseslinjer, særlige landskabelige og geologiske forhold, naturområder samt kulturhistoriske værdier. Det er desuden vurderet at projektet ikke er i konflikt med de nationale hensyn i kystnærhedszonen.

Landskabet vurderes at være stor-skala, struktureret og ukomplekst. Der er ikke beplantning rundt om matriklen, men der vil blive etableret beplantning i foldene rundt om staldanlægget.

Figur 2 Matriklen set fra Marstrup Bygade – dvs. fra syd mod nord (kilde: Google Street View).

Bygningerne bliver ca. 8 m høje. Bygningerne opføres i mørke farver for at falde bedst mulig i med landskabet. Bygningerne opføres som rundbuer. Fodersiloerne bliver 10-12 m høje.

På grund af beplantning i hønsegårdene, vurderes de nye bygninger ikke at blive meget synlige i landskabet.

Der ligger andre landbrugsbygninger i området, hvilket vil medvirke til, at det nye staldanlæg ikke vil fremstå som et fremmed element i landskabet.

De nye stalde opføres cirka midt på matrikel 632 uden tilknytning til eksisterende bygninger. Da de nye stalde skal anvendes til frilandsæg, er der behov for at etablere udearealer til hønerne rundt om staldene. Derfor ligger de nye stalde ikke i tilknytning til eksisterende bygninger.

Placeringen er valgt ud fra, hvad der er muligt i forhold til lugtgenekriterier og naturområder. Placeringen er også valgt ud fra, at der skal være plads til hønsegårde rundt om staldene.

I tabellen i afsnit 2.4.1 er angivet, at de nye stalde ikke ligger inden for bygge- og beskyttelseslinjer, særlige landskabelige og geologiske forhold, naturområder samt kulturhistoriske værdier.

De nye stalde får ikke en størrelse, hvor de får industrilignende karakter.

Bilag IV arter

Der er ikke registreret bilag IV arter inde for 1 km fra byggefeltet. Tilstedeværelsen af rødlistede og fredede arter er undersøgt via Danmarks Miljøportal. De nærmeste rødlistede arter er registreret ved Pamhule Sø og Søskov, som ligger godt 1 km vest for det ansøgte projekt. De nærmeste fredede arter er registreret ved sø og eng ca. 200 m vest for de nye stalde.

Staldene ligger ikke inden for naturbeskyttelsesinteresser, Natura2000 eller økologiske forbindelser. Ifølge Miljøgis ligger ejendommen i et område med bioscore på 1 eller derunder, hvilket er en lav bioscore (lav lokal prioritering), og artsscore på under 1. Området er vurderet til at være muligt leveområde for 5-9 mobile arter (sommerfugle og fugle), men der er ikke registreret levesteder. Der er få truede arter (0-15 i 10 km kvadratnet), og der er ikke observeret bilag IV arter eller rødlistede arter (2008-2018) inden for 1 km fra staldene.

Der ændres ikke på vandhuller eller andre levesteder i forbindelse med projektet. Der fjernes ikke gamle bygninger, og der fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus.

Vurdering

På grund af, at de nye bygninger opføres i mørke farver og med beplantning omkring, vurderes de nye bygninger at ligge forholdsvis diskret i landskabet.

Grundet afstanden til de observerede arter, vurderes det, at det ansøgte, ikke vil have en negativ effekt på bilag IV-arter.

2.5 Ammoniakemission

Det ansøgte projekt medfører, at ejendommens samlede ammoniakemission stiger, da der ikke er nogen produktion på nuværende tidspunkt:

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3945,0	78,4	4023,4
Nudrift	0,0	0,0	0,0
8 års-drift	0,0	0,0	0,0

2.5.1 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur

Krav om maksimal ammoniakdeposition afhænger af naturtypen.

Kategori 1 natur

Kategori 1 natur må maksimalt modtage 0,2-0,7 kg N/ha/år i totaldeposition alt efter hvor mange husdyrbrug, der er kumulation med. Nærmeste område ligger ca. 1 km mod vest. Området får en totaldeposition på 0,2 kg. Ifølge hjælpeværktøjet i Husdyrgodkendelse.dk er der kumulation med andre husdyrbrug, så lovens krav er max 0,2 kg totaldeposition. Det er akkurat overholdt.

Kategori 2 natur

Kategori 2 natur må maksimalt modtage 1,0 kg N/ha/år i totaldeposition. Nærmeste område ligger ca. 1,5 km mod nord og får en totaldeposition på 0,1 kg. Lovens krav på max 1 kg er overholdt.

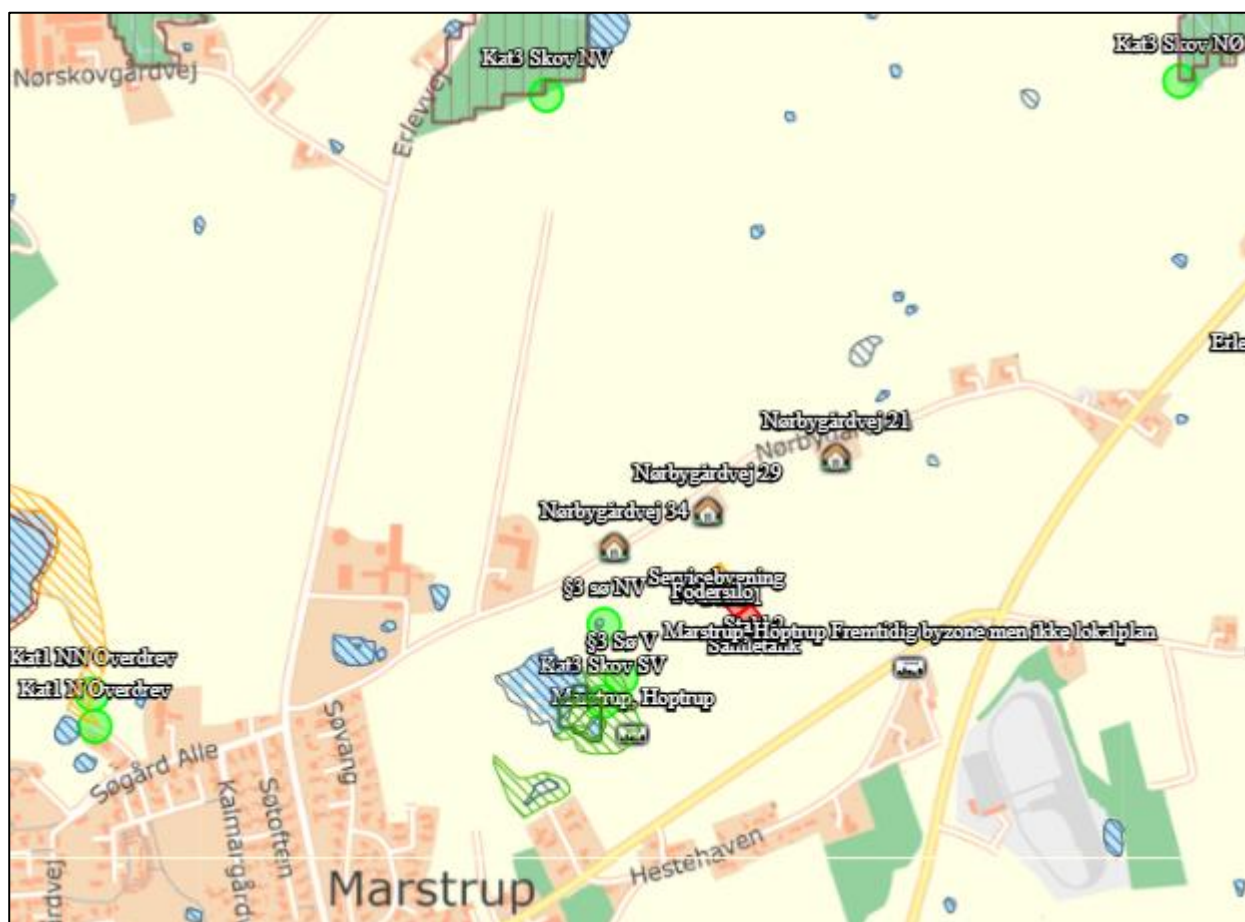
Kategori 3 natur

Kategori 3 natur må maksimalt modtage 1,0 kg/ha/år i merdeposition medmindre kommunen vurderer, at området ikke påvirkes negativt af en større merdeposition. Nærmeste område er en skov, der ligger ca. 300 m mod sydvest. Det screenede projekt medfører en merbelastning på 1,1 kg. Kommunen har foretaget en foreløbig besigtigelse af skoven, og vurderet at der ikke er ammoniakfølsomme arter.

§3-natur

Der er ikke fast lovkrav for §3 natur. En vejledende grænse er 1,0 kg/ha/år i merdeposition medmindre kommunen vurderer, at området ikke påvirkes negativt af en større merdeposition. Der ligger beskyttede enge og vandhuller ca. 200-300 m vest for staldene. En sø får en merbelastning på 0,8 kg. Kommunen har foretaget en foreløbig besigtigelse af områderne, og vurderet at der ikke er ammoniakfølsomme arter.

Placering af ovennævnte naturpunkter kan ses af nedenstående kort, hvor de er markeret med en grøn prik. Kategori 2 natur er dog ikke medtaget, da det ligger længere væk.

Figur 3 Naturpunkter, hvortil der er foretaget ammoniakberegning. Kategori 2 ses ikke af kortet da det ligger længere væk.

Resultat af ammoniakdepositionsberegningerne kan ses i nedenstående tabel.

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
§3 sø NV	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,8	0,8	0,8
§3 Sø V	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,6	0,6	0,6
Kat3 Skov NØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,2	0,2
Kat3 Skov NV	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,1
Kat3 Skov SV	Kategori 3	Ansøger	0	S	1,1	1,1	1,1
Kat2 Overdrev N	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,1
Kat1 NN Overdrev	Kategori 1	Ansøger	2	S	0,2	0,2	0,2
Kat1 N Overdrev	Kategori 1	Ansøger	1	S	0,2	0,2	0,2
Kat2 Overdrev S	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0

Vurdering

Ammoniakdeposition fra det ansøgte projekt holder sig inden for lovens afskæringskriterier i forhold til ammoniakfølsom natur. I kombination med kommunens foreløbige besigtigelse vurderes det, at den ansøgte drift ikke vil have en negativ påvirkning på den omkringliggende natur.

2.5.2 Begrænsning af ammoniakemission

I lovgivningen er der faste krav (BAT-krav) til ammoniakemissionen, der sikrer, at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedst tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak indebærer, dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastningen begrænses.

BAT-beregningerne i IT-ansøgningen viser, at BAT-kravet for ejendommen er overholdt vha. de anvendte staldtyper samt brug af gødningsbånd.

I afsnit 2.9 er der redegjort nærmere for BAT med hensyn ammoniakemission.

Vurdering

Det vurderes, at der er foretaget tilstrækkelige foranstaltninger i forbindelse med det ansøgte, i forhold til at begrænse ammoniakemissionen.

2.6 Lugtemission og lugtgener for omboende

De primære kilder til lugt fra dyreholdet er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning.

Der er mekanisk ventilation i staldene, og der er låger i siden af staldene, så hønerne kan gå ud.

Brug af gødningsbånd medfører at der opbevares mindre gødning i staldene, hvilket måske medfører mindre lugt. I lugtberegningerne er der dog ikke indregnet lugtreducerende effekt af gødningsbåndene.

Lugtberegningen viser, at lovgivningens maksgrænser for lugt er overholdt ved nabobeboelser og samlet bebyggelse. Lugt er ifølge standardberegningerne ikke overholdt ved de nærmeste byzoneområder. Ansøgningen er vedlagt en OML-lugtberegning, der viser at de specifikke ventilationsforhold på ejendommen, så er lugt overholdt ved byzonen.

Tabel 1 Resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Nørbygårdvej 21	0	FMK	115,8	115,8	235,8	Ja
 Nørbygårdvej 29	0	FMK	115,8	115,8	179	Ja
 Rekreativt område	0	FMK	205,8	205,8	2113,1	Ja
 Mørstrup, Hoptrup	0	FMK	366,1	366,1	369	Ja
 Mørstrup, Hoptrup Fremtidig byzon...	0	FMK	366,1	366,1	282,2	Nej

Kumulation til naboer

Der skal regnes med kumulation i lugtberegningen, hvis der ligger andre husdyrbrug af en vis størrelse (ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år) indenfor 100 m fra naboerne, eller indenfor 300 m fra samlet bebyggelse eller byzone. Der vurderes at være kumulation med et andet husdyrbrug ved byzone mod vest. Dette er der taget højde for i lugtberegningen.

Samlet vurdering

Ifølge OML-lugtberegningen overholder det ansøgte projekt husdyrbruglovens lugtgenekriterier.

2.7 Øvrige emissioner og gener

Ud over lugt og ammoniakemission kan der fra et husdyrbrug være gener i form af støj, støv, fluer/skadedyr, lys og transporter. Desuden kan energiforbruget til produktionen påvirke klimaet. Disse mulige gener/ulempes beskrives i det følgende.

2.7.1 Støj

På landbrugsejendomme er der en række aktiviteter, som kan medføre støj. Det kan for eksempel dreje sig om ventilation, foderhåndtering, transport, gyllepumpning, korntørring mm.

Af nedenstående skema fremgår driftsperioderne og placering af støjklender på ejendommen:

Støjkilde	Placering	Driftstid
Ventilationsafkast	På staldene	Hele døgnet. Automatisk styring sikrer, at ventilationen kun kører på det niveau, som der er behov for
Udfodring	I staldene	Flere gange dagligt
Udmugning	I staldene	Gødningsbåndet kører 3 gange ugentligt. Staldene tømmer helt ca. hver 80. uge.
Kompressor/højtryksrenser	I staldene	Hver 80. uge, dog typisk tørrengøring
Gyllepumpning	Ingen	-
Kornvalse/mølle	Ingen	-
Korntørring/beluftning	Ingen	-
Aflæsning af foder	Silo ved stald	Ugentligt. Som udgangspunkt inden for normal arbejdstid, og i et kort tidsrum.
Ind- og udlevering af dyr	I staldene	Hver 80. uge

Vurdering

Husdyrbruget ligger i landzone og ca. 100 m fra nabo mod nordøst.

Størstedelen af de støjende aktiviteter ligger inden for normal arbejdstid. Projektet vurderes ikke at medføre væsentlige støjgener for naboerne, da det generelt ikke er en meget støjende driftsform.

2.7.2 Støv

De væsentligste støvkilder vurderes at være transport og håndtering af foder og strøelse.

Håndtering af strøelse og foder sker i lukkede bygninger. Alt foder opbevares i lukkede siloer. Der anvendes færdigfoder, så der er ikke støvgener fra foderblanding.

I tørre perioder kan der opstå støvgener fra transporter til og fra staldanlæggende. Færdsel på ejendommen foregår ved lav hastighed, og der etableres beplantning i foldene.

Vurdering

Afstanden til naboerne samt ny beplantningen vurderes at medføre, at naboerne ikke vil opleve væsentlige støvgener.

2.7.3 Lys

Lys i staldene vil være reguleret i forhold til dyrenes alder og produktionsniveau. Der er ikke vinduer eller lysplader i staldene, hvor lys kan genere naboer. Der vil være udendørs belysning ved porte og ramper som tænder i forbindelse med arbejde udenfor. Lyset slukkes efter kort tid. Beplantningen mellem naboerne og staldene, vurderes at medvirke til at naboerne ikke vil opleve ændrede lysgener som følge af projektet.

Der vil forekomme lys fra de køretøjer, der kører til staldene. Dette vil være relativt kortvarigt.

Vurdering

Den afskærmende beplantning er med til at reducere evt. lysgener ved naboer. Det vurderes at projektet ikke vil medføre væsentlige lysgener for naboer og forbipasserende.

2.7.4 Skadedyr

På ejendomme med dyrehold kan der forekomme skadedyr som f.eks. fluer og rotter. Det er derfor vigtigt at der opretholdes en god hygiejne. Bekæmpelse af skadedyr foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

I stalde med fjerkræ vil størstedelen af fluerne og larverne blive spist af fjerkræet, som har adgang til at skrab i hele staldarealet. Hyppig udmugning modvirker også opformering af fluer.

Den generelle bekæmpelse af skadedyr sker ved at der holdes rent og ryddeligt i og omkring ejendommen, og ved at gødnings- og foderrester fjernes løbende. Hvis der konstateres tilhold af rotter, kontaktes kommunen. Der vil blive indgået aftale med et godkendt skadedyrsfirma. Der er 0-tolerance overfor gnavere på grund af at ægproduktionen er underlagt strenge krav til hygiejne og test for salmonella.

Rottebekæmpelse foretages efter indberetning og i samarbejde med kommunen. Desuden følges de forebyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter (BEK nr. 991 af 21/08/2024).

Vurdering

Det vurderes, at der i det ansøgte projekt er taget forholdsregler til minimering af risiko for tilhold af fluer og rotter.

2.7.5 Transporter

Transporter forekommer i forbindelse med levering af dyr, foder og brændstof, samt transport af æg og husdyrgødning. Der sker desuden transport i forbindelse med afhentning af døde dyr, samt internt på bedriften.

Af nedenstående skema fremgår de forventede transporter for nuværende drift og ansøgt drift.

Transporttype	Nudrift	Ansøgt drift
Levering af indkøbt foder	0	1 pr uge = 52
Husdyrgødning til biogas	0	3 pr uge = 156
Æg	0	2 pr uge = 104
Strøelse til staldene	0	1 pr år
Indlevering af høner	0	1 pr år
Høner til slagt	0	1 pr år
Daka	0	1 pr uge = 52
Brændstof, olie, mm	0	0
Handelsvarer, reparationer mm	0	12
I alt	0 (der har dog været markdrift)	Ca. 379

De fleste transporter foregår med lastbil på hverdage og i dagtimerne. Afhentning af æg kan dog ske i aftentimerne.

Ejendommen ligger i landzone, og transporter fra både den nordlige og den sydlige indkørsel vil gå med øst, hvorefter de hurtigt kommer frem til Tøndervej. Transporterne vil således ikke gå gennem Marstrup.

Vurdering

Antallet af transporter vil stige, når der etableres et husdyrbrug.

Transporter foregår så vidt muligt i dagtimerne, og de planlægges, så der er så få transporter som muligt.

Det vurderes, at der herved er taget bedst muligt hensyn til omkringboende og øvrige trafikanter.

2.7.6 Rystelser

Der vurderes ikke at være maskintyper på ejendommen, der giver vibrationer. Det ansøgte projekt vurderes ikke at medføre gener i form af rystelser, når anlægsfasen er slut.

Vurdering

Med kombinationen af maskintyper og afstanden på ca. 100 m til nærmeste nabobeboelse, vurderes det, at der ikke vil være væsentlige gener i form af rystelser.

2.8 Reststoffer, affald og naturressourcer

2.8.1 Døde dyr

Døde dyr opbevares i henhold til gældende regler for opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Der anvendes fryser og plastcontainere til opbevaring af døde dyr før afhentning. Fryser står ved staldene. Containere placeres ved Marstrup Bygade forud for afhentning, så Daka ikke skal ind forbi staldene.

Vurdering

Det vurderes at opbevaringen af døde dyr lever op til de gældende regler, og ikke er til gene for naboer.

2.8.2 Affald

Alt affald sorteres i korrekte fraktioner på ansøgers affaldscentral på Nørskovgårdvej 18, 6100 Haderslev. Husdyrbrugets forventede affaldstyper og mængder fremgår af nedenstående tabel:

	Mængde ansøgt (kg. eller tons)	Opbevaring
Restaffald	800 l container	Container på ejendommen
Metal	Minimalt, der er en smule fra småreparationer af inventar og lignende	Minimalt, der er en smule fra småreparationer af inventar og lignende
Pap	50-100 kg kg/år	Container på ejendommen
Papir	50-100 kg/år	Container på ejendommen
Glas	50-100 kg kg	Container på ejendommen
Plast	50-100 kg/år	Container på ejendommen
Farligt affald		
Lysstofrør og elsparepærer	Ca. 30 stk.	Samles i teknikrum
Spildolie	Ca. 0 kg	Opbevares på anden ejendom
Spraydåser	Ca. 120 stk.	I kasse i teknikrum
Medicinsk affald og kanyler	Små mængder	Kasse med kanyler

Affald opbevares og bortskaffes efter kommunens affaldsregulativ.

Affaldsforebyggelse og -håndtering, sker i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse: der er i forbindelse med indkøb fokus på affaldsmængden, f.eks. i forbindelse med arbejdstøj og rengøringsmidler.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug: der anvendes genbrugs paller og papirsække eller storsække til mineraler mm.
- 3) Genanvendelse: der lægges vægt på at redskaber og tøj kan rengøres og genanvendes i forbindelse med produktionen.
- 4) Anden nyttiggørelse: alt gødningen bliver omdannet til energi via biogasanlæg.
- 5) Bortskaffelse: sker i overensstemmelse med det kommunale affaldsregulativ. Eventuelle medicinrester bliver afleveret på en kommunal modtagestation eller til dyrlægen. Der foretages ikke afbrænding af affald på ejendommen.

Vurdering

Der genanvendes i det omfang det er muligt og affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver. Det vurderes at håndteringen af affaldet ikke vil medføre risiko for forurening af miljøet.

2.8.3 Olie og kemikalier

Stoffer og produkter, som er mærket med akut toksicitet eller fare for vandmiljøet, anvendes ikke uden forudgående tilladelse fra kommunen, hvis de anvendes i større mængder end det fremgår af vejledningen til de pågældende produkter.

Der opbevares ikke dieselolie eller kemikalier på ejendommen.

Vurdering

Det vurderes at håndtering af olie og kemikalier er forsvarlig og efter gældende regler, og at risiko for forurening af miljøet derved minimeres.

2.8.4 Energiforbrug (brugen af naturressourcer)

Energiforbruget kommer fra ventilation, lys, foderanlæg og gødningsbånd og ægpakkeri med køling.

Ventilation er styret af et temperaturreguleret system, som sikrer, at ventilationen kører optimalt i forhold til temperatur og fugtighed i staldene. Belysning i stalden følger dyrenes døgnrytme og vækststadie, og der anvendes lavenergi-belysning.

Staldene opvarmes ikke, men ægpakkeriet opvarmes med luft til vand-varmepumpe.

Forventet årligt forbrug fremgår af nedenstående tabel.

Type	Nudrift	Ansøgt drift (anslået)
El	0	90.000 kWh
Olieforbrug	0	0

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker, der forbruger energi. Det vurderes derved at brugen af energi sker på en forsvarlig måde.

2.8.5 Vandforbrug

Det forventes, at der vil blive etableret egen boring på ejendommen.

Der anvendes primært vand til drikkevand. Æglæggestaldene vaskes normalt ikke med vand. Hvis der vaskes med vand efter et hold høner, anslås forbruget til 300 m³. Dagligt vaskes støvler, håndvask,

pakkerum og forrum, og forbruget anslås til ca. 10-20 m³ årligt. Vaskevand fra stalde og servicerum ledes til opsamletank som tømmes efter behov.

Det estimerede årlige vandforbrug er listet herunder:

Type	Nudrift	Ansøgt drift (anslået)
Drikkevand	0 m ³	4.000 m ³
Vask af pakkerum, stald mm	0 m ³	300 m ³

Tiltag til minimering af vandforbrug:

Ved at holde en høj sundhedsstatus i besætningen minimeres vandforbrug og vandspild. Det giver en strøelse som er tør og let kan fjernes fra staldene. Ved sygdom stiger vandforbruget.

Der anvendes trykregulatorer på alle drikkenipler tilpasset højnernes alder. Dette reducerer vandspildet.

Lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Vandforbruget kan aflæses dagligt og opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med den daglige drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger vand. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

2.8.6 Restvand/spildevand

Restvand udgøres af vaskevand og drikkevandspild, som ledes til opsamletank. Spildevandsmængden forsøges reduceret ved f.eks. at anvende højtryksrenser ved vask af stalde samt ved at identificere og reparere lækager hurtigst muligt.

Spildevandsledninger, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå forurening af overflade- og grundvand.

Sanitært spildevand ledes til septiktank.

Kørevej o.l. er grusbelagte og der ledes ikke overfladevand til dræn og vandløb herfra.

Tagvand og vand fra befæstede arealer ledes til jorden til nedsivning på egen grund.

Der er ikke søer og vandløb indenfor 100 m fra staldene og opsamlingsbeholdere.

Ejendommen ligger ikke inden for boringsnære områder, og husdyrbruget overholder de generelle regler for udbringning af husdyrgødning og sprøjtning.

Vurdering

Det vurderes, at bortledning af rest- og spildevand samt tag- og overfladevand ikke vil medføre forurening af miljøet, når det håndteres som beskrevet, og når lovens afstandskrav overholdes. Samlet set vurderes det, at der på ejendommen er foretaget tiltag, der beskytter vandmiljøet.

2.8.7 Påvirkning af jordarealer og jordbund

Opstaldning af dyr samt opbevaring og anvendelse af husdyrgødning sker efter husdyrgødningsbekendtgørelsens og gødningsanvendelsesbekendtgørelsens forskrifter, hvilket sikrer, at der ikke slipper husdyrgødning ud på arealer, hvor det ikke kan opsamles eller optages af planter.

Jordbundstypen er lerblandet sandjord. Sandindholdet medvirker til at reducere risikoen for afstrømning af næringsstoffer til søer og vandløb, hvis der sker udslip af gylle, restvand eller kemi.

Husdyrbruget følger de regler der gælder for opbevaring og udbringning af husdyrgødning og anvendelse af plantebeskyttelsesmidler.

Vurdering

Generelt vurderes det at husdyrbruget foretager tiltag, der minimerer risikoen for negativ påvirkning af jordarealer og jordbund. I kombination med de beskrevne tiltag i afsnit 2.8.6 vurderes det, at ansøger har foretaget de nødvendige foranstaltninger for at minimere risikoen for jordforurening.

2.9 BAT – Ammoniakemission

I dette afsnit redegøres der for, hvordan husdyrbruget har valgt indretning og drift i forhold til bedst tilgængelig teknik (BAT) med henblik på reduktion af ammoniakemission.

Det samlede ammoniak-BAT-krav og den faktiske ammoniakemission er beregnet i Husdyrgodkendelse.dk. Beregningerne viser at BAT-kravet overholdt.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	6432	78	6510
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3945	78	4023
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	2487
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Husdyrbrugets BAT-krav er overholdt ved brug af gødningsbånd, der ifølge Miljøstyrelsens Teknologiliste reducerer ammoniakfordampningen fra kyllingehusene med 36%, når det anvendes 3 gange ugentligt.

Med brugen af gødningsbånd 3 gange om ugen "overopfyldes" BAT-kravet med 2487 kg. Der er ikke behov for gødningsbåndende for at overholde BAT. Hele effekten på 36% kan derfor godskrives, hvis der senere gennemføres et projekt på ejendommen, hvor BAT skal overholdes.

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det, at det ansøgte lever op til lovgivningens krav om BAT med hensyn til ammoniakemission.

2.10 Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger 40 km fra den dansk-tyske grænse. Det vurderes derfor, at det ikke er relevant at undersøge projektets indvirkning på miljøet i en anden stat.

2.11 Andet om befolkningen og menneskers sundhed

Med ansøgers kendskab til husdyrbruget, vil den ansøgte beliggenhed ikke have en væsentlig direkte eller indirekte virkning på befolkningen eller menneskers sundhed.

I lovgivningen er der fastsat krav, som sikrer at husdyrbruget vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedst tilgængelige (BAT), for at begrænse ammoniakemissionen fra husdyrbruget. BAT-kravet der stilles til husdyrbruget, medvirker til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås.

Lugtgeneniveauerne til nabobeboelser, som er beskrevet i afsnit 2.6, er overholdt. OBS OML-beregning.

Der vurderes ikke at være særlige forhold ved beliggenheden af det konkrete husdyrbrug, som kan betyde, at der skal udvises særlig forsigtighed – for eksempel sygehuse, institutioner eller virksomheder, hvor der skal udvises særlig forsigtighed.

Der er generelt en relativt lav udledning af CO₂ pr kg æg sammenlignet med andre proteinrige animalske fødevarer. Følgende tiltag på ejendommen vurderes desuden at gavne klimaet og dermed befolkningen generelt:

- Foderspil minimeres
- Foderudnyttelse optimeres
- Der avles efter god foderudnyttelse
- Kørsel minimeres
- Husdyrgødning afsættes til biogas

Vurdering

Branchen som helhed reguleres af lovgivning, der sikrer at den enkelte bedrift, lever op til gældende krav – herunder afstandskrav og krav om miljøteknologier.

Det vurderes at der er taget de nødvendige forholdsregler på denne bedrift, ud fra gældende lovgivning, i forhold til befolkningen og menneskers sundhed.

2.12 Driftsforstyrrelser og uheld

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en forurening, er: brand, ventilationssvigt, forkerte foderblandinger, uheld ved transport eller lagring af husdyrgødning.

Minimering af risiko for driftsforstyrrelser og uheld

Der bliver etableret en alarm på ventilationsanlægget, så der i forbindelse med driftsstop, bliver iværksat nødventilation i anlæggene.

Indlægssedler bliver kontrolleret ved leveringen af foder, og ved driftsstop på foderanlægget afgives en alarm.

Læsning af staldgødning sker indendørs og kan således ske uden spild. Et eventuelt spild ved transport af husdyrgødning vil efterfølgende blive opsamlet.

Der vil blive udarbejdet en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, brand m.v.

Ved driftsuheld, hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil Alarmcentralen straks blive kontaktet.

Kemikalier og diesel opbevares ikke på denne ejendom.

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Der udarbejdes mark- og gødningsplan for ejendommens jord, hvorved fosfor- og nitratudvaskning minimeres.

Vurdering

Det vurderes at der er taget tilstrækkelige forholdsregler, ved at der er en producere for at minimere risikoen for uheld, samt hvad der skal gøres i tilfælde af uheld.

2.13 Management og egenkontrol

Ejer står for den daglige drift. Medarbejdere sendes løbende på faglig efteruddannelse. Den ansvarlige for produktionen skal vide noget om produktionen og sørge for:

- introduktion til effektivitetskontrollen
- faglig viden om fugle og deres adfærd og behov
- teknisk viden om stald og anlæg

Stalde, teknik og husdyr tilses 2 gange daglig, og de gældende regler for egenkontrol i ægproduktionen følges.

Der udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen når byggeriet er gennemført.

Der implementeres et miljøledelsessystem.

I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi og indkøbt foder.

Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for uhygiejniske forhold.

Der er faste procedurer/rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens spild- og affaldsstoffer, levering af foder, transporter m.m.

Der stræbes efter at leve op til målene for godt landmandskab. Dette betyder blandt andet:

- At hjælpestoffer som gødning, plantebeskyttelsesmidler, medicin og energi bruges under hensyntagen til miljø og sundhed.

- At der sikres en høj udnyttelse af næringsstoffer ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner. Herved sikres, at tildelingen af kunst- og husdyrgødning sker ud fra afgrødernes behov og næringsstofnorm på den enkelte mark, så der sker mindst muligt tab til det omgivende miljø.
- At der fokus på at produktionssystemet indrettes så lugt og fordampning af ammoniak begrænses ud fra de tekniske og økonomiske muligheder og under hensyntagen til dyrenes fysiologiske og adfærdsmæssige behov.

Vurdering

Det vurderes, at der er taget tilstrækkelige forholdsregler, ved at der er en producere for, hvad der skal gøres i tilfælde af uheld og for at minimere risikoen for uheld. Ud fra de ovennævnte egenkontroller, som indgår i den daglige drift, vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for management.

2.14 Alternative løsninger

Alternativt til det ansøgte, har der været overvejet andre placeringer. Disse placeringer gav dog udfordringer enten i form af lugtgener i forhold til naboer eller ammoniakemission i forhold til naturområder tæt på anlægget eller manglende plads til hønernes udearealer omkring staldene. Det ønskes desuden ikke at placere æglæggestaldene tæt på griseejendommen af hensyn til smitterisiko.

Vurdering

Det vurderes, at den ansøgte placering er den bedst egnede placering i forhold til lugt, ammoniak og plads.

2.15 Oplysninger om konsulenten

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af miljørådgiver Birgitte Madsen, Velas.

3. Oplysninger om IE-husdyrbruget

Med det ansøgte projekt bliver ejendommen til et husdyrbrug med mere end 40.000 pladser til æglæggere. Dermed er der tale om et IE-husdyrbrug.

IE-husdyrbrug skal hvert år inden den 31. december, indberette dokumentation for følgende:

1. Logbøger for eventuel miljøteknologi
2. Dokumentation for miljøledelsessystem
3. Dokumentation for gennemførte kontroller
4. Dokumentation for overholdelse af fodringskrav

Oplysningskravene kan findes i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

3.1 Ophør af IE-husdyrbruget

Ved ophør af husdyrbruget, vil der blive foretaget de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare. Husdyrgødning, foderrester og affald vil blive bortskaffet.

Det vurderes at disse tiltag er tilstrækkelige for at undgå forureningsfare, og at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for f.eks. rotter.

3.2 BAT: råvarer, energi, vand og management

3.2.1 BAT – energi

Energiforbruget er beskrevet under 2.8.4.

3.2.2 BAT – vand

Vandforbrug er beskrevet under 2.8.5.

3.2.3 BAT – management

Management samt forhold vedrørende driftsforstyrrelser er beskrevet i afsnit 2.12 og 2.13

Vurdering

Det vurderes at husdyrbruget lever op til BAT for energiforbrug, vandforbrug og management.

4. Konklusion

- 1) Efter ansøgers kendskab vil den ansøgte husdyrproduktion med den ansøgte beliggenhed ikke have en væsentlig direkte eller indirekte virkning på befolkningen og menneskers sundhed.
- 2) Da krav til ammoniakdeposition er overholdt, er der ingen væsentlige direkte eller indirekte virkninger på den biologiske mangfoldighed.
- 3) Da stalde, samletanke og rørledninger bliver udført i stabile og tætte materialer, vurderes der ikke at være væsentlige direkte eller indirekte virkninger på jordarealer, jordbund eller vand. Luft og klima vurderes ikke at blive påvirket, idet BAT-N er overholdt.
- 4) Ved at indpasse byggeriet bedst muligt i landskabet og med hensyn til byggebeskyttelseslinjer, minimeres den væsentlige direkte eller indirekte indvirkning på kulturarv eller landskab.
- 5) Der vurderes ikke at være samspil mellem faktorer i pkt. 1-4, der kan medføre væsentlige direkte eller indirekte virkninger.
- 6) Sårbarhed i forhold til risiko for større uheld er søgt minimeret ved overholdelse af afstandskrav til naturområder, veje og naboer mm., samt via de beskrevne forhold omkring risici og håndtering heraf.

På baggrund af denne miljøkonsekvensrapport vurderes det, at projektet ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet. Derudover kan det konstateres, at husdyrbruget anvender den bedst tilgængelige teknik (BAT), til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag

Bilag 1 – OML-lugtberregning